

Tillie Martinussen
Inatsisartunut ilaasortaq, Suleqatigiissitsisut

Uunga siunnersuutip siullermeerneqarnerani apeqqutinut saqqummiunneqartunut akissutit: Tarnimikkut napparsimasunik nammineersinnaajunnaarsitsisarneq allatigullu pinngitsaaliissummik iliuseqartarneq pillugit Inatsisartut Inatsisissaat nr. xx, xx. xxx 2019-imeersoq.

Asasara Tillie Martinussen,

Apeqqutinnut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip qulaani allassimasup siullermeerneqarnerani saqqummiussannut qjanaq. Apeqqutit allakkatigut akissuteqarfigineqassasut oqaluuserinninnermi tassani nalunaarutigaa. Apeqqutit naammaginatartumik akissuteqarfigniarlugit peqqinnissaqarfimmit ilanngussanik pissarsiniartorpoq.

1. Ulorianassutsimut taaguut piviusumi qanoq atuutissava?

Pinngitsaaliissummik napparsimmavimmut unitsitsineq pinngitsaaliissummillu uninngatitsineq inatsit naapertorlugu aatsaat pisinnaapput inuk silanngajaarpat imaluunniit tamatumunnga sanilliunneqarsinnaasumik pissuseqarpat. Tamatuma saniatigut inuup katsorsarneqarnissaa siunertaralugu inuup nammineersinnaajunnaarneqannginnissaa illersorneqarsinnaannginnersoq naliliisoqassaaq. Piumasaqaammi tassani pineqartup qanoq issusiata ajorunnaarsinneqarnissaata ajorsereriaateqarsinnaanera imaluunniit pineqartup imminut navianartorsior-tissinnaanera imaluunniit allanik navianartorsior-titsisinnaanera tunngavilersuutigineqarsinnaapput. Kingulliullugu taaneqartoq aamma taaneqartarpoq ulorianassutsimut ilisarnaat aammalu nakorsamit naliliiffineqartariaqarluni. Taama pisoqarsinnaavoq assersuutigalugu nakuuserniarnermik pissusilersortoqarpat aammalu imminut ajoqusertoqarpat imaluunniit imminoriartoqarpat.

Nammineersinnaajunnaarsitsineq inuup kiffaanngissuseqarneranut annertuumik akulerunneruvoq. Taamaattumillu inuup "navianartorsior-titsisutut" nalilernissaa naammanngilaq. Inuk silanngajaanngikkuni (psykotisk) tamatumunngaluunniit sanilliunneqarsinnaasumik pissuseqanngikkuni inuk nakuuser-toq pinngitsaaliissummik unitsinneqarnissanut pissutissaqartutut oqaatigineqarsinnaangilaq

Navianartorsior-titsiner-mik oqariaatsimi imatut paasisariaqarpoq maannakkut takuneqarsinnaasumik navianartorsior-titsineq, tassunga ilanngullugu nakuser-nissamik, ikuallatitsinissamik assigisaannilluunniit iliuseqarnissamik siorasaarineq. Navianartorsior-titsisoqaratarsinnaaneranik eqqoriaaginnarneq naammanngilaq. Taamaalillunilu oqaatsit atorlugit peqqarniisaarnerit nakuuser-nissamik siorasaarinertaqanngitsut navianartorsior-titsiner-mik oqariaatsimi ilaatinneqanngillat.

Innersuussinissamut piumasaqaatinik naliliinnermi ilaatigut napparsimasoq pineqartoq pillugu nalunaarsukkanit, navianartorsior-titsisinnaanermik naliliissutinit immaqalu politiinut nalunaarutiginninner-nit paasissutissanik pissarsiniartoqarsinnaavoq.

05-06-2019
Suliap nr. 2018 - 15108
Allakkat nr. 10870825

Postboks 1160
Oqarasuaat: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk

Email: pn@nanog.gl
www.naalakkersuisut.gl

2. Napparsimasut immaqalu qanigisaasa suleqatigisarnissaat pillugu ilitseruusiortoqassamaarpa? (Kommunit akornanni nuunnermut atatillugu)

Peqqinnissaqarfimmi napparsimasut pillugit ataatsimut nalunaarsuisarfik atorlugu sulisoqarpoq. Napparsimasoq nunatsinni sumiluunniit peqqinnissaqarfimmut saaffiginnippat nakorsap napparsimasoq pillugu nalunaarsukkat takusinnaavai. Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnimikkut napparsimasunut immikkoortortamit angerlartitsisoqartillugu nakorsamit allakkiortoqartarpoq. Tamatumani napparsimasup nappaataa, uninnganermini katsorsarneqarnera uninnganerullu kingorna katsorsarneqarnissaanik kaammattuutit pillugit naatsumik eqikkaasoqartarpoq. Tamatuma saniatigut allakkiaq napparsimasup ikorfartorneqarnissamik pisariaqartitsinera pillugu paasissutissanik aamma imaqarpoq. Allakkiaq napparsimasut pillugit qarasaasiakkut nalunaarsuisarfimmiippoq. Taamaattumillu napparsimasup sumut nuunna apeqqutaatinnagu peqqinnissaqarfimmi sulisunit susasaqartunit pissarsiarineqarsinnaalluni.

Napparsimasoq unitsinneqarnani tarnimigut nappaatiminik katsorsartittoq illoqarfimmut allamut nuunnerminik paasissutissiigaangat peqqinnissaqarfimmi nakorsat peqqissaasullu napparsimasup nappaataa katsorsartinneralu pillugit allakkiortarput. Allakkiaq tarnikkut nappaatinik qitiusumik suliaqartumit imaluunniit tarnimikkut nappaatilinnut angerlarsimaffimmi peqqissaasumit napparsimasumut attaveqarsimasunit, tassungalu ilanngullugu ulluinnarni nakorsaasersuineramik akisussaasimasunit, suliarineqartarpoq. Tamatuma peqatigisaanik illoqarfimmi napparsimasup nuuffigisaani tarnikkut nappaatilinnut angerlarsimaffimmi peqqissaasumut tarnikkuulluunniit nappaatinik qitiusumik suliaqartumut attaveqartoqartarpoq. Taamaalilluni napparsimasup illoqarfimmi nuuffigisaani katsorsarneqarnissaa pilersaarusiorneqartarpoq.

Napparsimasoq ataqatigiissaaraluni pilersaarusiornikkut pinngitsaalillugu iliuuseqarfiginenqartussaappat pinngitsaaliilluni iliuuseqarnissamut atillugu ataqatigiissaarineramik oqartussaasut napparsimasup angerlartinneqarnissaa nuunneqarnissaalu pillugit ataatsimiigiaqquneqassapput.

Kommunini suliniutit paasisaqarfiginiaraanni kommunimut saaffiginnittoqassaaq.

3. Suleqatigiissutigineqarsinnaanerluni inunnik peqateqartalernissaq timigissartarnissarlu imaluunniit inuulluarnerunissamut aqquataasinnaasut allat, tarnikkut napparsimasunik katsorsaatinut ilanngullugu immaqaluunniit pinaveersartitsiniutinut?

Kommunini tarnikkut nappaatinut atatillugu isumaginninnikkut neqeroorutit anner-tusarneqarnissaat pitsaassusaasalu qulakkeerneqarnissaat annertuumik pisariaqartinneqartoq peqqinnissaqarfiup nalilerneqarpaa. Pisariaqartitsineq tamanna peqqinnissaqarfiup ima allaaseraa; nakkutigineqarluni najugaqarfiit katsorsaanermik sulisullit , innuttaasut tarnimikkut nappaatillit sammisaqartinneqarnissaannut ikorfartorneqarnissaannullu neqeroorutit.

Napparsimasoqarpoq amerlasuunik peqqinnissaqarfimmi tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaqarfimmi naammassillugit katsorsarneqarsimasunik kommunimili naleq-quttunik katsorsaasinnaasunik sulisulinni najugaqarfeqarsinnaannginnertik pissutiglaugu tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortamiiginnartunik. Ajornartorsiut tamanna pingaartumik atuuppoq inunnut 18-it ataallugit ukiulinnut, meeqqanut inuusuttuaqqanullu tarnimikkut nappaatilinnut naatsorsuussani najugaqarfimmiinnissamik pisariaqarti-tsisunut.

Peqqinnissaqarfimmi taamaallaat illoqarfinni anginerusuni tarnikkut nappaatilinnut angerlarsimaffimmi peqqissaasoqarpoq. Tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami sulisussarsiorniarneq ajornartorsiutigineqarpoq. Najugaqarfinni mikinerni tarnikkut nappaatilinnut sullissisunik sulisoqarpoq, taakkulu suliamik saniatigut allarpassuarnik suliaqarsinnaasarpud. Sulisut taakku nakorsaasersuilluni katsorsaanerup malitseqartinnissaata qulakkeernissaa suliassaraat aammalu oqaloqatiginnittarlutik katsorsaanerminni napparsimasup ulluinnarni unammilligassarisaartagaat pillugit ikorfartuisarlutik. Aamma qanigisaasut ulluinnarni unammilligassat pillugit ikorfartorneqarumallutik siunnersorneqarumallutillu tarnikkut nappaatilinnut angerlarsimaffimmi peqqissaasunut saaffiginnissinnaappud.

Tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortami attaveqarfigisartakkat uninngajunnaartullu pillugit ataatsimiittoqartarpoq, tamatumani qanigisaasut aamma peqataatinneqartarlutik. Taamaalilluni oqallittarfeqalerpoq qanigisaasut tusarneqarnissaminut ikorfartorneqarnissaminnullu periarfissinneqarlutik. Qanigisaasut napparsimasup katsorsartinnera eqqarsaatigalugu pingaarutilimmik inissisimasutut tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortamit isigineqarput. Taamaattumik napparsimasoq akuersippat qanigisaasullu periarfissaqarpata qanigisaasut peqataatinneqartarput. Napparsimasoq angerlartinneqaraangat ulluinnarni inuuniarneq aallartikkaangat qanigisaasut tatineqarnerpaasarpud. Taamaalinerani qanigisaasut tarnikkut nappaatinut atatillugu isumaginninnermi neqeroorutiniq ujartuigajupput. Tassunga atatillugu innuttaasunut tarnimikkut nappaatilinnut atatillugu kommunini sulianik ingerlatsisarneq eqqarsaatigalugu kommunimut saaffiginniffissaq ataaseq ujartorneqartarpoq (aalajangersimasumik saaffissaqarneq).

4. Psykoseqaqqilersinnaanerit pinaveersaartinniarlugit sulissutiginnittoqartarpa imaluunniit nappaatit allat sakkortuut, tarnikkut napparsimasunik katsorsaavimmi soorlu piffissami aalajangersimasumi oqaloqatiginnittarnerit atorlugit aamma soorlu nakorsaait ingerlaavartumik allanngortittarnerisigut imaluunniit pineqartoq nukissaqarfigineqanngikkallarneluni?

Pitsaaliuineramik suliniuteqarneq katsorsartinnerup malitseqartinneqarnerata ilagaa pingaarutilik, tamanna tarnimikkut nappaatilinnut angerlarsimaffimmi peqqissaasunit ingerlanneqartarpoq. Tamanna Nuummi, Maniitsumi, Sisimiuni, Aasianni, Ilulissani, Qaqortumi Tasiilamilu atorneqarpoq. Peqqissaaviit sinnerini inuit qitiusumik ingerlatsisussat toqqarneqartarput, taakku nunap immikkoortuani nakorsaqa aammalu Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortaqaq suleqatigalugit napparsimasumik taassumalu katsorsartinneranik malinnaasarlutik.

Tarnikkut nappaateqaleqqinnissaq unitsinneqaleqqinnissarlu pitsaaliorneqarsinnaappud napparsimasoq aalaakkaangat. Tarnimikkut nappaatillit amerlasuut napparsimanermini ilisarnaatigaat napparsimasutut imminut isigineq ajoramik. Napparsimasutut imminut isiginnginneq amerlasuutigut takuttarpoq tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami uninngajunnaanerup kingorna nakorsaasersorneqarnermi. Napparsimasut amerlasuut nakorsaaitoreeraangamik peqqissisutut imminut isigilersarput, taamaattumillu nakorsaaitit unitsittarlugit. Tamanna pitsaaliorniarlugu unitsitsinani malinnaaviginnittar-nissaq pisariaqarpoq. Matumani qanigisaasut pingaarutilimmik aamma inissisimappud. Nappaat tassanngaannartumik ajorseriaateqartillugu qarasaasiakkut tarnip pissusaanik ilisimasalimmit misissorneqarnissamut napparsimasoq periarfissaqarpoq.

Taamaattorli iluaqutaasinnaavoq nunap immikkoortuini tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortat isumalluutiniq amerlanerusunik tunineqarpata. Uneqqinnissaq tarnik-

kullu nappaatip uteqqinnissaa pitsaaliorniarlugu kiisalu qanigisaasut peqataatinnerulerniarlugit assersuutigalugu oqaloqatiginninnissamik aaqqissuus-saasumik neqerooruteqartoqarsinnaavoq, kiisalu nappaatip ersiutai katsorsarneqar-nissaallu pillugit napparsimasut qanigisaasullu ilinniartinneqarnissaannik neqerooruteqartoqarsinnaavoq. Taamaattorli nunap immikkoortuini tarnimikkut nappaa-tilinnut immikkoortortat sulisussaqaarniarnermik annertuumik ajornartorsiuteqarput.

5. Qanigisaasut siunnersorneqarnissaminnut periarfissaqarpat aamma oqaloqateqarnissaminnut tarnikkut napparsimasut katsorsartinneranni?

Tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami qanigisaasut napparsimasup katsorsartinnerani peqataatinneqarnissaat assut kissaatigineqartarpoq, taamaattumillu nakorsanik oqaloqateqarnermi, attaveqatigiit ataatsimiinneranni aammalu katsorsartinnermut pilersaarummik malitseqartitsinermi peqataanissamut periarfis-sinneqartarput. Tamanna peqqissaanermik suliaqartut nipangiussisimasussaaitaanerat naapertorlugu aatsaat pisinnaavoq qanigisaasut suleqatigiinnermi peqataanissaat napparsimasumit akuerineqarpat.

Amerlanertigut napparsimasup qanigisani kisiisa attavigisarpai. Napparsimasoq napparsimaleqqitsillugu qanigisaasut annertuumik tatineqarsinnaasarput. Piffissani sivilisunerusuni oqilisaaffigineqarnissaq pisariaqartinneqarsinnaasarpoq. Taamaattumik tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortamut kissaatigineqarajuttarpoq piffissami sivilisunerusumi unitsitsinissaq. Tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami siniffissat taamaallaat 12-it sinnilaarlugit amerlassuseqarput. Taamaattumik qanigisaasut najugaqarfiiilluunniit oqilisaanneqarnissamik pisariaqartitaat imaluunniit napparsimasup piginnaanngorsaqqilluni sivilisunerusumik unitsinneqarnissamik pisariaqartitai naammassiuminaatsinneqartarput. Peqqinnissaqarfiup nalilerpaa kommunini paaqqinnittarfinni najugaqarfinniluunniit inissaqalernissaata tungaanut inissat napparsimasut piginnaanngorsarumallutik nuuffigisinnaasaat pisariaqartinneqarput.

6. "Best practice" taamatullu ilisimatusarnermi ilisimalikkat nutaanerpaat kiisalu nakorsaaitit nutaanerpaat atorineqarpat – taamaassimappat taava tamanna qanoq pisarpa?

Nakorsaasersuilluni katsorsaaneq ingerlaavartumik allanngorartuuvoq, taamaalilluni Danmarkimi tarnimikkut nappaatilinnut ingerlatsiviit assigalugit najoqqutarisassat sulinermi malinneqartarlutik. Ilisimatusarnermit sulinermillu ilisimasat nutaat ilutigalugit ilitersuutit suliffiup iluani dokumentationssite D4 atorlugu ingerlaavartumik nutarterneqartarput. Tamatuma saniatigut sulinermi aalajangersimasumik periusissanik imalik "action cards"-imik taagorneqartoq suliarineqartarpoq.

Qupinnguallatitseqattaarluni katsorsaaneq (elektrochock behandling) tarnikkut nappaa-tinik katsorsaariaatsimi nutaaliame ilaasoq immikkut apeqqutigaa. Tamatuma iluaqu-taanera ukiorpassuarni oqallisigineqartarpoq. Teknologi allannguuteqarnikuvoq, taa-maalilluni qupinnguallatsitseqattaarluni katsorsaaneq napparsimasunut peruluttoru-jussuarnut katsorsaanissamik periarfissanut attuumassuteqartunut ullumikkut ilaatinneqarpoq. Katsorsaaneq napparsimanerminni ilungersunartumik unittoqqasunut atorineqarsinnaavoq, soorlu nikallungarujussuarnermut, pinngitsuuisinnaanninngermi tarnikkut kingunipilutsitsilluni deliriumimut aammalu tarnikkut nappaatinut nakorsaasersuilluni katsorsaanermik iluaquserneqanngitsunut. Katsorsaariaaseq qaquti-guinnaq atorineqartarpoq katsorsaariaatsinullu misilittagaqarluarfigineqartutut isigine-qarluni.

7. Sulisut paarlakaajaattuutut ilitsersuutinik pajunneqartarnerat pillugu aamma taakku isumasioqatigineqartarmata superviserneqartarlutillu tarnikkut napparsimasunik suliaqartarnerminni?

Tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami sulisunik attassiniarneq anguniagaqarfiusumik sulissutigineqarpoq. Taamaakkaluartoq tarnimikkut nappaatilinnut angerlarsimaffimmi peqqissaasutut atorfiit inuttaqanngitsut aammalu sulisut qitiusumik inissisimasut nunap immikkoortuini suliassaat aammalu tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami peqqissaasutut atorfiit eqqarsaatigalugit ingerlaavartumik unamilligassaqarpoq. Aammattaaq nakorsat immikkut ilisimasallit taartaasartullu taarse-raattuupput.

Peqqinnissaqarfimmi sulisut tamarmik suliffiup iluani allassimasunik suliaqarnissamut periuseq aqutigalugu ilitsersuutinik pissarsisinnaapput. Oqarasuartaatit atorlugit tarnikkut nappaatilinnut nakorsartitsisarnerup atuutinneqalernerata kingorna nunap immikkoortuini napparsimmaviit, peqqissaaveqarfiit aammalu Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortap akornanni Skype atorlugu ulluinnarni attaveqatigiittoqartarpoq, isumasioqatigiittoqanngikkuni napparsimasut ataasiakkaat katsorsartinnerannik malitseqartitsisoqartarluni. Aammattaaq oqarasuaat atorlugu ilitsersuisoqartarpoq.

Tarnimikkut nappaatilinnut suliassaqarfimmi sulisut siunnersoqatigiinnissamut siunnersorneqarnissamullu periarfissaqarput. Sulisut qitiusumik inissisimasut nunap immikkoortuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortamut atasut annikinnerpaamik ukiumut ataasiarluni piginnaasaannik ineriartortitsisoqartarpoq, tamatumingga isumaginnittussanik qulakkeerisoqarsinnaagaangat. Nakorsat immikkut ilinniarsimasutut siunnersortit angalasartut illoqarfinnut tamanut ukiumut ataasiarlutik siunnersuiartortarput, tamatumani napparsimasut katsorsartinneqarnerat misissuivigisarlugu, katsorsaanissamut pilersaaruteqartoqarnissaa qulakkeertarlugu aammalu nakorsaasersuilluni katsorsaaneq malitseqartittarlugu. Nakorsat immikkut ilinniarsimasutut siunnersortit tikeraarneranni pilersaarutaasarpoq sulisunik qanigisaasunillu paasissutissiillutik ataatsimeeqateqartarnissaat. Tamannali sulisunut qanigisaasunullu iluaqutaasumik nukittorsarneqarsinnaavoq.

8. Pinngitsaaliilluni malitseqartitsinissap kiisalu inoqatinik peqateqartalernissaq pillugu inatsimmi immikkoortoq atornerluisunik katsorsaasarnissap malinneqarnissaat Naalakkersuisunit qanoq qulakkeerniarneqarpa? Taama naammassinnittarnissap qulakkeerneqarniarlugit suliniutinut aningaasat qanoq amerlatigissanganinneqarpat?

Uninngajunnaarnerup kingorna pinngitsaaliisummik malinnaavigineqarnissaq napparsimasumut piunnaasaqataavoq peqqinnissaqarfiup suliffeqarfiisa ilaanni nakorsaasersorneqarnissamut takkuttarnissaq. Tamanna nunap immikkoortuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaq aqutigalugu pissaaq. Napparsimasunut eqqartuunneqarsimallutik uninngajunnaartunut pinngitsaaliineqarlutillu malinnaavigineqartussanut ataqatigiissaarisussanut aningaasanik immikkoortitsisoqarnissaa qanigisaasunut nunatsinnilu tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortanut annertuumik iluaqutaassaaq.

Napparsimasut pinngitsaaliisummik malinnaavigineqartussanut ilaasussat tarnimikkut nappaatilinnit sanngiinnerpaatut inissisimapput. Ulluinnarni aalajangersimasumik toqqammaveqarnissamut aqqissuussinissamullu ikiorneqarnissamik pisariaqartitsipput.

Paaqqinniffimmi imaluunniit najugaqatigiiffinni perorsaasunik oqaloqatiginnissinnaasunik sulisulimmi ineqarnissamik pisariaqartitsipput. Inissianut taamaattunut innersuussisarneq kommunit suliassaraat.

Tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaq naliliivoq napparsimasut sanngiinnerpaanut kommunip suliassaqarfiata iluani inooqataanikkut sungiusarnissamik piginnaangorsaq-qinnissamillu neqeroorfigineqarsinnaasunut neqeroorutaasinnaasut annikippallaartut. Neqeroorutaareersunut innersuunneqarnermi piffissaq utaqqiffiusoq sivilisugajuttarpoq.

Napparsimasut tassani inissisimasut atornerluisuupput aammalu nalorninartumik inissisimajuarnerannut tamanna aamma pissutaasarluni. Taamaattumillu tarnimikkut nappaatilinnut marloqiusamik nappaatilinnut atornerluinermut katsorsartinnissamik neqeroorutinik pilersitsisoqartariaqarpoq, tamatumani tarnikkut napaammut katsorsarneqarneq ilutigalugu atornerluinermut katsorsartinnissaq periarfissaassalluni. Tamanna immikkut ittumik suliassaavoq immikkut ilinniarsimasunik sulisoqartariaqartoq aammalu piffissami sivilisunerusumi uninnganissamat siniffissaqartariaqartoq. Napparsimasut marloqiusamik nappaatillit atornerluinermut katsorsaasarfinnit pioreersunit tiguneqarnissamat itigartinneqarajupput, katsorsaasarfiit taakku aaqqissuussaasumik katsorsaannissamat sulisoqartarnerat qaqutigoomat.

Taamaattumillu napparsimasunut marloqiusamik nappaatilinnut atornerluinermut katsorsaasarfimmik pilersitsinissamat periarfissat misissorneqartariaqarput. Tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaq naliliivoq napparsimasut amerlanerpaartaat piffissap ilaani atornerluisuusartut nappaatiminnut pitsaanngitsumik kinguneqarsinnaasumik katsorsartinnerminnullu akornusiisinnaasumik.

9. Meeqqat inuusuttuaqqallu tarnimikkut nappaatillit qanimut malinnaaffigineqassapput aammalu siusissukkut naliliiffigineqartarlutik kiisalu inersimasunik ineqateqartannginnissaat. Atuarfinni il.il. paasititsiniaasarnissaq isumaliutigineqarsinnaavoq.

Meeqqat inuusuttuaqqallu pissusilersornermikkut ajornartorsiutillit PPR aammalu najukkani napparsimmaviit aqutigalugit tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami misissorneqartussatut katsorsarneqartussatullu innersuunneqartarput. Meeqqat inuusuttuaqqallu tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortamat sapinngisamik siusissukkut innersuunneqarnissaat pingaaruteqarpoq. Tassunga atatillugu meeqqerivinni atuarfinnilu perorsaannermik sulisut pingaarutilerujussuarmik inissisimapput. Tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami tarnip pissusaanik ilisimasallit nunap immikkoortuinut siunnersuiartorlutik ukiumut ataasiarlutik angalasarput, tamatumani pingaarnertut anguniarneqartarluni meeqqat inuusuttuaqqallu pissusilersornermikkut ajornartorsiutaasa misissorneqarnissaat.

Tarnikkut nappaatit pillugit paasissutissiinissaq aammalu tarnikkut nappaatit eqqarsaatigalugit ajattuisoqannginnissaa anguniarlugit nuna tamakkerlugu paasititsiniaasoqarnissaa ataatsimut isigalugu annertuumik pisariaqartinneqartoq tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaq naliliivoq. Inuuneritta III-mut takkutilersumut tunngatillugu misigissutikkut peqqissuuneq suliniutissatut ilaatinneqassaaq taamaattumillu pissusissamisuussaaq tarnikkut nappaatit pillugit paasissutissiineq ilanngunneqarnissaa. .

10. Meeqqat Illersuisuata oqaaseqaataanut naapertuuttumik inatsisip oqaasertaasa allanngortinneqarnissaat Naalackersuisunit kissaatigineqan-

ngimmat meeqqat piginnaatitaaffiisa ilanngunneqarnissaat siunertaralugu Naalakkersuisut immikkut ilitersuusiorniarpap imaluunniit nalunaarutiliorniarpap?

Meeqqat Illersuisuata tusarniaanermii akissuteqaammini meeqqat inuusutullu pisinnaatitaaffiinik amerlasuunik innersuussuteqarpoq. Innersuussutit ilai atuutilereerput. Maannakkuugallartoq meeqqanut immikkut napparsimasunik siunnersorteqanngilaq. Napparsimasunut siunnersortinik meeqqanik inuusuttuaqqanillu sullissinissamut immikkut ilinniarsimasunik sulisoqarnissaq naapertuutissaaq. Taamaattorli meeqqat inuusuttuaqqallu tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortotami uninngasut ikittuinnaammata akissuteqaammi matumani inassuteqaatit allat aqutugalugit nukissat pitsaanagerusumik atorluarneqarsinnaasut naliliisoqarpoq.

Ataavanagerusumik aaqqiissuteqartoqarnissaa pisariaqartinneqalissappat meeqqat inuusuttuaqqallu immikkut sammillugit katsorsaannissamik aaqqiissuisoqassanersoq tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortotami ingerlatsisut aalajangissavaat.

Tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortotap illutaanik nutaamik sanaartornermut atatillugu meeqqanut immikkut immikkoortoqarfeqarnissaa missingersuusiorneqanngilaq. Taamaattorli siunertamut inissamik matoqqasumik pilersitsinissamut periarfissaqassaaq.

Siuliani allassimasut tunngavigalugit immikkut ilitersuusiortoqarnissaa nalunaarusiortoqarnissaaluunniit maannangaaq pisariaqartinneqanngitsaq naliliisoqarpoq.

Aammattaaq Meeqqat Illersuisuata tusarniaanermut akissutaani akissut innersuussutigineqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Martha Abelsen